

K Ü L Ö N F É L É K

Személyi hírek. A m. kir. belügyminiszter 257.792/VIII—1929. számú rendeletével Osztradál Jenő erdőtanácsosnak megengedte a Szederjei-Osztradál név használatát.

Kitüntetések.

Szószerint közöljük a következő két legfelsőbb kéziratot:

„A magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére **Rimler Pál** kapuvári lakosnak, a herceg Eszterházy-féle hitbizomány vezető erdőtanácsosának, a hazai erdőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozom.

Kelt Gödöllőn, 1930. évi augusztus hó 14. napján.

Horthy s. k., Mayer János s. k.”

„A magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére **Beyer Jenő** miniszteri tanácsosnak, a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül, a miniszteri főtanácsosi címet adományozom.

Kelt Gödöllőn, 1930. évi augusztus hó 21. napján.

Horthy s. k., Mayer János s. k.”

Egyesületünk két közszeretettnek és megbecsülésnek örvendő választmányi tagját érte majdnem egyidőben a legfelsőbb kitüntetés.

Rimler Pál hgi vezető erdőtanácsos három évtizedet meghaladó munkássága elválaszthatatlanul forrott össze az Eszterházy hgi erdőgazdaság fejlődésével.

Modern fűrésztelepek, elsőrendűen megépített gazdasági vasúthálózat, gyönyörű fiatalosok, külföldi fanemekkel végzett kísérletek, végül a házi gazdálkodásnak az egész vonalon való bevezetése, örökön maradandó emlékei lesznek az uradalomban *Rimler* munkásságának. S hogy ez mit jelent a köz szempontjából, elég lesz arra utalnunk, hogy a hercegi erdők a csonka ország erdeinek közel 5 százalékát teszik ki és hogy például az államvasutak vagonépítő anyagszükségletét az utolsó években közel 50 százalék erejéig, sőt néha ennél nagyobb mértékben is a hercegi uradalom látja el.

Beyer Jenő munkássága annyira elválaszthatatlan a magyar erdőrendezésnek az utolsó évtizedben elért fejlődésétől s munkássága annyira közismert, hogy érdemeit talán felesleges is lapunk olvasóközönsége előtt ismételtlen regisztrálni.

Mindkét kitüntetettben nemcsak a tisztviselőt, az odaadó, kiváló szakembert, a kiváló munkaerőt és a vasszorgalmat üdvözöljük, de a mindenkor megértő kollégát is s ezzel a kollegiális szeretettel kívánjuk nekik, hogy a kitüntetést igen sokáig jó egészségben élvezhessék.

Halálozások.

Lapzártakor érkezett gyászjelentés szerint *Bizony Ferenc* főerdőmérnök, egyesületünk tagja, folyó évi szeptember hó 8-án Budapesten, 46 éves korában, hosszas és kínos szenvedések után elhunyt. A megboldogultat szeptember hó 11-én a kerepesiúti temetőben helyezték örök nyugalomra.

Gróf Széchenyi Géza nagybirtokos, egyesületünk rendes tagja, életének 71-ik évében meghalt. A boldogult középiskolai tanulmányait a pozsonyi gimnáziumban, míg a főiskolai tanulmányokat különböző német városokban végezte, s ezeknek a befejezése után vette át erdőesokonyai birtokának vezetését. Igen hosszú időt töltött külföldön, különösen Afrika és Amerika vadonjaiban, ahonnan rengeteg kiváló vadász-trofeával tért vissza. Különösen mint oroszánvadász volt kiváló s mint ilyet az elsők között emlegették. Az erdőhöz és annak vadállományához rajongó szeretet fűzte s az okszerű vadnevelést olyan mértékben honosította meg somogyi birtokain, hogy az ottani fácántenyészete messze vidék angol-fácán állományának képezte alapját. Élénk részt vett a közéletben is s a régi főrendiháznak örökös, a mai felsőháznak pedig póttagja volt. Mint a vármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja és számos közigazgatási intézmény elnöke és igazgatósági tagja, élénk részt vett a vármegye politikai és gazdasági életében is, s az a jóindulat, amivel különösen a községek érdekét szíven viselte, a nép körében is szinte páratlan tiszteletet és megbecsülést szerzett neki. Az egyesületben legutóbb az új erdőtörvény tárgyalásában vett tevékeny részt, számos magas felszólalásban mutatva rá az eredeti tervezet hiányosságaira. Emlékét kegyelettel őrizzük meg.

Mádéfalvi *Ráduly János* nyugalmazott miniszteri tanácsos, egyesületünk választmányi tagja, augusztus hó 23-án, 63 éves korában Budapesten rövid szenvedés után elhunyt.

A boldogult 1866 november 19-én született Székelykeresztúron s a főiskolát 1889-ben végezte. 1890-ben került mint műszaki díjnok a székelyudvarhelyi állami erdőhivatalnál állami szolgálatba, ahol 1893-ban erdőgyakornokká, 1897-ben erdészjelöltté, 1899-ben erdösszé nevezték ki s mint ilyet, a székelykeresztúri m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével bízták meg. Itt érte 1900-ban a főerdészi kinevezés s ebben a minőségben került 1901-ben a besztercei m. kir. erdőigazgatóság központi szolgálatához, ahol — később mint erdőrendező — teljesített szolgálatot egész 1911-ig, amikor is — mint főerdézmérnököt — a földművelésügyi minisztérium főosztályába rendelték be.

1913-ban erdőtanácsos, 1918-ban főerdőtanácsos, 1922-ben miniszteri tanácsos lett és mint az erdőrendezési osztály vezetője, az 1925. év végével került végleges nyugalomba.

Ez idő után is tevékeny részt vett nemcsak egyesületünk életében, de minden társadalmi s különösen az erdélyi vagy székely vonatkozású hazafias egyesületek működésében. Ritka szakképzettség, nyílt észjárás, gerinces őszinteség s mindenek fölött mély hazafias érzés és lángoló szakmaszeretet jellemezték. Munkától, anyagi áldozattól, küzdelemtől, fáradságtól sohasem riadt vissza, ha elnyomott szűkebb hazája, kollégái s különösen az erdélyiek érdekeiről volt szó.

Változatos és terhes külső szolgálata alatt szerzett bőséges gyakorlati tapasztalatait mindenkor készséggel bocsátotta a köz rendelkezésére és mint az új törvénytervezet a községi erdők kezelésére az erdőfelügyeletre és birtokosságokra vonatkozó részének az egyesület által megbízott egyik előadója, fáradhatatlan munkássággal segítette elő ennek a résznek a megfelelő megoldását. Higgadt, tárgyilagos modora, mélyenszántó érvelése sok nehéz kérdés megoldásánál vitt bennünket közelebb a kívánt eredményhez s képességeit és rokonszenves egyéniségét őszinte fájdalommal fogjuk az erdészeti közéletben nélkülözni, emlékét pedig szeretetteljes kegyelettel őrizzük.

Hibbján János ny. miniszteri tanácsos, m. kir. gazdasági főtanácsos, egyesületünk alapító tagja, folyó évi augusztus hó 30-án életének 69. évében Budapesten váratlanul elhunyt. Földi maradványait folyó évi szeptember hó 2-án helyezték örök nyugalomra a kerepesi temetőben kollégái élénk részvéte mellett. A megboldogult az árvai közbirtokossági uradalomban kezdte meg közéleti tevékenységét 1882-ben mint erdőgyakornok, 1889-ben a zsolna-esacai erdőgondnokság vezetője lett, 1893-ban a zsolnai, majd mint m. kir. főerdész, 1900-ban a sepsiszentgyörgyi járási erdőgondnokságot vette át, majd 1910-ben mint m. kir. főerdőmérnök, a túróc-szentmártoni erdőgondnokságot vezette. 1912-ben mint m. kir. erdőtanácsos, főnöke lett az ungvári m. kir. állami erdőhivatalnak. 1918-ban kinevezték főerdőtanácsossá. Az összeomlás után a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályához Budapestre lett beosztva, ahonnan miniszteri tanácsosi rangban 1926-ban végleges nyugalomba vonult. A megboldogult közszeretettel álló tagja volt erdészettársadalmunknak s váratlan halála mély részvétet váltott ki kartársai körében.

Id. Burdás János ny. miniszteri tanácsos, a polgári hadi érdemkereszt tulajdonosa, egyesületünknek alapító tagja, folyó évi augusztus hó 5-én 70 éves korában Debrecenben elhunyt. Holttetejét augusztus hó 7-én a debreceni Szent Anna-utcai temetőben helyezték örök nyugalomra a debreceni kollégák élénk részvéte mellett. A megboldogult mint erdőszámgyakornok, 1883-ban lépett állami szolgálatba a nagybányai erdőszámvevőségénél. 1884-től 1886-ig a F. I. és K. M. központi erdőszámvevőségénél és az erdő-

szeti ügyosztálynál teljesített szolgálatot. Innen az ungvári m. kir. főerdőhivatalhoz került, ahol mint főerdész, 1903-ban a központi főerdészi teendők ellátásával lett megbízva. Mint erdőtanácsos, 1911-ben a nagybányai főerdőhivatalhoz helyezték át, 1915-ben pedig a szászsebesi m. kir. erdőhivatal főnöke lett. Itt lett 1916-ban főerdőtanácsos, majd 1918-ban miniszteri tanácsos s itt vonult végleges nyugalomba is az 1920. év végével. A megboldogult kiváló szaktudásával különösen a szászsebesi kincstári erdőgazdaság fejlesztése terén szerzett hervadhatatlan érdemeket.

Tótdiósi Dióssy Dezső ny. m. kir. I. o. főerdőszámtanácsos, a II. o. polgári hadi érdemkereszt tulajdonosa, egyesületünk tagja, folyó évi augusztus hó 2-án 62 éves korában hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. 1867 november 1-én a bars megyei Óhaj községben született. Szép volt akkor a magyarnak a napsütötte róna, öröm volt akkor magyar szívben, mert abban az évben, amikor a megboldogult született, akkor békélt meg a magyar nemzet királyával, akkor kötötte meg a haza bőlese, Deák Ferenc a 67-es kiegyezés néven a történelem lapjaira került s a magyarnak sorsfordulatot jelentett alkotmányos egyezséget. Gimnáziumi tanulmányai után az Erdészeti Akadémiára került s az államvizsgát 1899 május 2-án tette le. Jól beszélt négy nyelven. Egyformán otthonos volt a magyarban, németben úgy, mint a horvát és tót nyelvben is. Pályáját az otócsácai erdőhivatalnál kezdte meg, ahol mint műszaki díjnok működött 1893 januártól 1895 januárig, amikor m. kir. erdőszámíztté neveztetett ki. Ekkor megnősült és rövidesen négy gyermek atyja lett. 1900 júniusban erdőszámellenőr, 1907 áprilisban erdőszámvizsgáló s a vinkovcei erdőszámvevőség főnöke. 1911 februárban erdőszámtanácsos, 1914 áprilisban pedig főerdőszámtanácsossá neveztetett ki. Előbb, 1912-ben a susáki, majd 1915-ben a zágrábi erdőszámvevőség főnöke, innen került 1919-ben Kolozsvárra s még ugyanez évben Budapestre a földművelésügyi minisztériumba. Mint elsőosztályú főerdőszámtanácsos, innen vonult nyugalomba 1925 szeptember végével. Nyugalombavonulása után már igen visszavonult életet élt; mint annyi más derék magyart, őt is lesújtotta a világháború és kommunizmus szomorú következménye, Trianon s az ebből eredett általános gazdasági nyomorúság. Ehhez járult még súlyos betegsége, melynek szenvedéseitől a folyó évi augusztus hó 2-án bekövetkezett halála váltotta meg. Boldog most már ő is, mint mindazok, akik közülünk eltávoztak. Földi maradványait folyó évi augusztus hó 5-én a farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra barátai élénk részvéte mellett.

Béke hamvaikra!

Az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület (Österreichische Reichsforstverein) és a Karinthiai Erdészeti Egyesület (Kärntnerische Forstverein) 1930. évi együttes vándorgyűlése. Az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesületnek a Karinthiai Erdészeti Egyesülettel közösen megtartott ezévi vándorgyűlésére a magyar Országos Erdészeti Egyesület is meghívást nyert.

A vándorgyűlést az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület a Karinthiai Erdészeti Egyesület előző évi meghívása folytán ez évben Klagenfurtban és a karinthiai erdőgazdaságok tanulmányozásával kapcsolatban tartotta meg.

Egyesületünket a vándorgyűlésen Véssei Mihály miniszteri tanácsos képviselte, ki a vándorgyűléssel kapcsolatban tartott szakelőadásokon és a tanulmányi kirándulásokon is részt vett.

A Klagenfurtban június hó 22-én délelőtt kezdődött összlés 21-én az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület, valamint a Karinthiai Erdészeti Egyesület választmányi ülései előzték meg, melyek után a Wörthi-tó partján, a Schrottenburgban ismerkedési és üdvözlő-estély volt, melyen Goess Zeno gróf, a Karinthiai Erdészeti Egyesület elnöke üdvözölte a vándorgyűlésre megjelenteket.

A másnap délelötti összlésen, melyen 132-en vettek részt, az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület első elnöke, Ing. Locker Antal miniszteri tanácsos, az osztrák államerdészet főnöke az összlés megnyitása után melegen üdvözölte a megjelenteket és a résztvevő képviselöket, ezek között a svájci, a német és a magyar erdészeti egyesületek képviselőit.

Egyesületünk részéről Véssei Mihály felszólalásában kifejezést adott annak, hogy őszinte örömmel vette a magyar Országos Erdészeti Egyesület küldetésére vonatkozó megbízást. Az elmúlt nehéz idők után másodízben nyílt alkalom arra, hogy egyesületünk a szomszédos erdészeti egyesületekkel a béke művét ápolhatja és az erdőgazdaságok céljai, valamint a kollégiális barátság érdekeiből az osztrák vándorgyűlésen részt vehet.

Tolmácsolta Pfeiffer Gyula miniszteri főtanácsos, egyesületünk múlt évi képviselőjének, egyben a magyar államerdészet főnökének legszívélyesebb üdvözleteit, megismételve abbéli őszinte kívánóságát, hogy az a régi baráti viszony, mely a magyar és osztrák államok erdészeti egyesületei között fennállott, tovább fejlődjön és kimélyüljön. Örömmel állapította meg, hogy a magyar Országos Erdészeti Egyesületnek ezen őszinte óhajta a közös erdészeti érdekek előbbrevitelének javára baráti együttérzéssel mindinkább megvalósul.

Végül a vándorgyűlés munkásságához a legeredményesebb sikert kívánta.

A vándorgyűlés programja a következő volt:

Június hó 21-én: Érkezés Klagenfurtba. Délután választmányi ülések ,este ismerkedés és üdvözlő-estély.

Június hó 22-én: Délelőtt részvétel a klagenfurti városházán a karinthiai népszavazás emlékünnepe, majd az Osztrák Birodalmi és Karinthiai Erdészeti Egyesületek teljes ülése a megállapított tárgysorozat szerint, mely alkalommal Locker Antal, az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület első elnöki tisztjére további három év tartamára egyhangú, nagy lelkesedéssel újból megválasztott és Rónay György hercegi erdőtanácsos, a Burgenlandi Erdészeti Egyesület alelnökének a Burgenlandi Erdészeti Egyesület nevében tett meghívása folytán egyhangúan elhatározta az össziülés, hogy a jövő évi vándorgyűlést Burgenlandban fogja megtartani. Folytatólagos szakelőadások: Dr. Tschermák Leó főiskolai tanár és Hufnagel János szakiskolai tanár a maggyűjtés, a magszármazás kérdése és a maggyűjtés szervezéséről, Aichinger Ervin erdőmester a növényzozológiai tevékenység erdőgazdasági értékéről tartottak előadásokat, melyeket vitaelőadások kísérték.

Június hó 23-án: A szakelőadások folytatása. Pekarek Viktor erdőmester a hegyvidéki erdők feltárásáról, Ramsauer Keresztély kormánytanácsos az ausztriai és karinthiai erdőgazdasági szolgalmakról tartottak ugyanesak vitaelőadásokkal kísért szakelőadásokat.

Június hó 24-én: Tanulmányi kirándulás a Vellach-völgybe a jugoszláv határig, onnan Trögernbe, feltárási és szállítási berendezések bemutatása, majd Völkermarktban a népszavazási emlék megkoszorúzása, ugyanakkor más irányban az Orsini-Rosenberg hercegi erdőkben Lupinus-szal végzett talajjavítási kísérletek és ismét más irányban, Weidisch-Zellben a Hollenburg-féle erdőfeltárások bemutatása.

Június hó 25-én: Kirándulás a Kanzellre és a Görlitzenre, majd a gróf Lodron Lajos-féle és szövetségi erdőkben vadpatak-szabályozási munkák bemutatása.

Június hó 26-án: Kirándulás a Möll völgyébe, útközben úsztatási berendezések, majd Heiligenbluton át a gleccservidék meg szemlélése, mely után a Dráva völgyében Spittal állomásra visszatérve, a vándorgyűlés befejezést nyert.

Hozzászólás Pirkner Ernő: „A Pseudotsuga Douglasii honosítása“ című cikkéhez. Az „Erdészeti Lapok“ július-augusztus havi számában Pirkner Ernő ny. m. kir. főerdőtanácsos úr által írt „A Pseudotsuga Douglasii honosítása“ című cikket, mely sok tanulságos és érdekes adatokat tartalmaz, érdeklődéssel olvastuk.

Miután alulírott a hazai erdészeti magszakmában és erdészeti csemeték nevelésével már körülbelül 22 éve foglalkozom, a külföldi lomb- és tűlevelű magvak, valamint csemeték beszerzésére vonatkozólag a cikkíró úrnak az erdészttársadalomnak adott azon

tanácsa, hogy azokat, ha mindjárt csak „általában“ is, de „külföldi cégeknél lehet a legajánlatosabban beszerezni“, bennem nagy csodálkozást váltott ki. Cikkíró úrnak b. érdeklődésére készséggel szolgáltam volna adatokkal és felvilágosítással, hogy nem mindig csak a *külföldi cégek* rendelkeznek megfelelő szaktudással és összeköttetésekkel, hanem vannak olyan *magyar cégek*, melyek rendelkeznek ilyenek felett. Így pl. épp a Douglas-fenyőmagot is egy megbízható amerikai cégtől szerezzük be. És nemcsak a Douglas-fenyőmagot, hanem az összes külföldi exotamagvakat mind a termelési helyen, megbízható maggyűjtők vagy magkereskedő cégek által.

Szakmám révén az O. E. E.-nek már 21 éve tagja vagyok, azt hiszem tehát, tekintetes szerkesztőség, hogy joggal kérhetem én és elvárhatjuk mi, magyar szakmabeli cégek, hogy akkor, midőn a nehéz gazdasági viszonyok közepette nem kímélünk még nagyobb áldozatokat sem, hogy hivatásunknak minden tekintetben eleget tehessünk, hogy a külföldi cégekkel lépést tarthassunk, hogy a cikkíró úrnak azon legutolsó buzdító sorai, hogy „magyar erdészek, iparkodjunk minél több és szebb erdőt létesíteni a haza számára, annak javára és felvirágozására“, akkor azt ne — régi téves felfogás szerint — *külföldi cégek* segítségével, hanem a szintén kellő szaktudással és összeköttetésekkel rendelkező *magyar* erdészeti ipar és kereskedelem segítségével!

Azt hiszem, hogy ezen kérésemnek a nagytekintetű szerkesztőség is — b. lapjában — helyt fog adni.

Maradok a tek. szerkesztő úrnak igaz híve:

a Kőszegi Fenyőmagpergetőgyár társtulajdonosa.

Wächter Gyula,

Készséggel adtunk helyet lapunkban a magyar mag- és esemetekereskedőket érintő észrevételnek, meg kell azonban jegyeznünk, hogy tudomásunk van több oly esetről, amikor magyar cégek külföldi exotamagvakat második-harmadik megbízhatatlan külföldi kézből vásárolva, csiraképtelen állapotban szállítottak.

A házinyúl tenyésztése. A házinyúltenyésztéshez most a legalkalmasabb hozzáfogni, mert most szép kifejlett nyúl akad s útonútszélén mindsűrűbb a fű, gaz és lomb, amelyek kiváló nyúltakarományul szolgálnak s föl nem használásuk esetén kárba vesznek.

A házinyúltenyésztéssel pedig bárki, úgyszólván ingyen, kiváló fehér húst, drága prémet és értékes állati trágyát produkálhat ebből a gazból. Így két anyanyúl egy egész család évi hússzükségletét fedezi, ami a mai húsárak mellett nem megvetendő tétel.

A prémáru oly drága ma, hogy csak a vagyonosok szerezhetnek belőle s íme a nyúltenyésztéssel mindenki maga állíthatja elő a maga és családja prémszükségletét.

Ugy a húsból, mint a prémből termelt feleslegét pedig jó pénzért értékesítheti.

A trágyájáért egyedül is érdemes a nyúltenyésztéssel foglalkozni. A gépüzemű munkagépek és közlekedőeszközök elszaporodásával ugyanis alig áll állati trágya rendelkezésre, pedig az nélkülözhetetlen a mezőgazdaságban és kertészetben.

A Házinyúltenyésztők Orsz. Szövetsége Budapest mellett, Csillaghegy, minden házinyúltenyésztési ügyben olvasóinknak díjtalanul rendelkezésére áll. A tenyésztési óhajtokat tenyészanyaggal látja el, sőt biztosíték nyújtása esetén visszaszolgáltatási kötelezettséggel is ad tenyészanyagot.

Ha még megemlítjük azt is, hogy a házinyúl a legigénytelenebb állat, amely minden udvaron elhelyezhető faládjában vígan él és szaporít, igazán maga ellen vét, aki nem foglalkozik tenyésztésével.

A könyvviteli gépek és szerepük a modern nagyüzemben cím alatt dr. Schranz András közgazdaságtudománykari előadó, egyetemi tanársegéd cikket írt az *Adó és Könyvvitel* most megjelent számában, ahol ábrákkal illusztrálva vázolja az egyes könyvviteli gépek szerkezetét, használati módját, jelentőségét és alkalmazását. Fontosabb cikkek még: Dr. Szelény Ödöntől, Gyakorlati kérdések a jövedelemadónál; Balogh Károlytól, A racionalizálás fogalma, története és köre; dr. Baross Józseftől, Gyakorlati megvilágítás az adás-vevési szerződések illetékezése köréből; Szász Antaltól, A magyar auditorkérdés jelentősége. A folyóirat közli még a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi jelentőségű állásfoglalását a tisztességtelen verseny kérdésében, valamint a megjelent rendeletket és adónaptárt. A lap kiadóhivatala (Budapest, VIII., József-körút 86.) szívesen küld mutatványszámot és adó- és könyvelési ügyekben díjmentesen ad felvilágosítást.